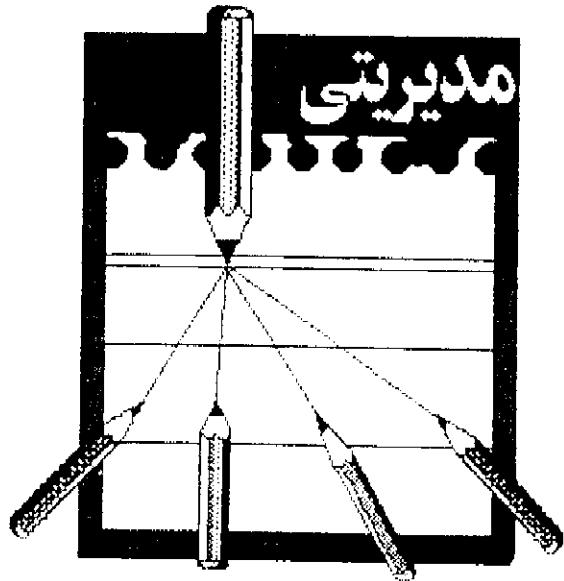

خروج از بحران

اثر مهم: پروفسور دمینگ

ترجمه: نوروز درداری

● اصل دهم:

از شعار دادن پرهیز کنید

مقدمه

این دهیمن قسمت از ترجمه کتاب «خروج از بحران» اثر معروف و مهم پروفسور ادوارد دمینگ است، که برای اولین بار در ایران ترجمه می‌شود و به مدیران، دانشجویان مدیریت و خواستاران مباحثت مدیریتی تقدیم می‌شود. در شیوه‌های گذشته، ضمن طرح مباحثت مختلف مدیریتی، خلاصه‌یی از ۱۴ اصل مدیریت دمینگ ذکر شد و سپس توضیح و تشریع هر یک از این اصول آغاز گردید. تا شماره قبیل، توضیح اصل‌های اول تا نهم به پیام رسانید و اکنون، دنبالهٔ مطلب، از توضیح اصل دهم آغاز می‌شود...

یک فروشنده (هر نوع فروشنده‌یی که هست و هر نوع جنس و کالا و قطعه‌یی که می‌فروشد) نیازهای مشتری خود را درک کند و آن نیازها را محدود کنید که با آنها تابلوی ناشی بکشند. طبیعی است که نسخه‌ی اولم حاصل چنان کاری را تأیید کنند و آن را کار واقعی خود مدانم. بله، پوسترهای شعارها و موضعه‌هایی از این قبیل، هرگز نتوانسته است به کسی کمک کند تا کارش را بهتر انجام دهد.

در گزارشی خواندم: یک شرکت بزرگی صنعتی، روسای ۲۲۰ شرکت را که قطعات و مواد مورد نیازش را تهیه و تأمین می‌کردد در یکی حلسهٔ بزرگ می‌گردید اوردن تا به آنها اعلام کند که از ماه آینده، دیگر هیچ‌گونه قطعه‌یی را که دارای نقص و عیوب باشد از آنها قبول نخواهد کرد.

ظاهر این کار، خوبی هم خوب است؛ ولی فقط «اظاهرا»، چون چنین کاری اصلًا عملی نیست. آخر چنگونه امکان دارد که این شرکت‌ها بتوانند کاری به این عظمت و اهمیت را در مدت کوتاه یک ماهه انجام دهند و ناگهان تمام نیازی را در تمام کارها و تولیدات و قطعات خود، بروزرفت کنند؟

از این ده بالاتر: اساساً چنگونه ممکن است

مهترین نکته در این اصل، آن است که از شعار دادن و موضعه کردن برای کارکنان و همچنین از تعیین هدفهای قابلی که چهارچوبی مشخص دارند و دست و بال نیروی کار را در محیط کاری‌شان می‌بندند. جداً خودداری کنید. بعضی مدیران برای آن که کارکنان و زیرستان خود را برای تلاش در جهت افزایش بهره‌وری تشویق و ترغیب کنند، ابتدا چند هدف فالبی و مخصوص در چهارچوب‌های دست و پاگیر تعیین می‌کنند. و سپس به منظور تبیین و ترغیب، تعدادی شعار و پوستر بر در و دیوار می‌زنند و دایساً می‌کوشند تا کارکنان را متوجه آن پوسترهای شعارها کنند. فیضتاً در هر فرستی شعارها را تکرار می‌کنند، به موضعه کارکنان می‌پردازند و «اهداف کار» را یادآوری می‌کنند. آیا این کارها صحیح است و مدیریت را به هدف می‌رساند؟ خیر!

شما به عنوان مدیر، برای کارکنان خود حرف می‌زنید. موضعه می‌کنید، شعار می‌دهید، و مثلاً می‌گویید: «کاری که تو انجام می‌دهی، مانند نشانی کردن از روی تصویر خود است. آیا این نشانی که انجام داده‌ای، نشانی خوب و دقیق و موفق است؟ و آیا تو احساسی زیر آن را باطنی و انتشار اضاء کنی و بگویی که این نشانی، کار من است؟»

شما سر خواهید با اینگونه شعارها، کارکنان خود را تشویق کنید که نشانی خوب و دقیق انجام دهند. یعنی کارشان را به بهترین صورتی انجام دهند، ولی اگر برای من چنین شعاری بدینه، جواب خواهیم داد: «غیر از این این نشانی را افضل نمی‌کنم (یعنی کاری را که انجام داده‌ام، تأیید نمی‌کنم) چون هنگامی که شما پرسته‌یی نماید، رنگ‌هایی

من، دیگر کاری که دارای شخص باشد، انجام نخواهیم داد. امضاء.....

Out of the Crisis

بسیاری از مشکلات ناشی از کارکنان و افراد نیست، بلکه ناشی از سیستم است!

در محیط کارگران، «کارگر کیفیت» باشد و کارهای خود را با کیفیت انجام دهیدا
ضرری کار انجام دهید که به کارگران افتخار کنید!

اشکال اساسی این پوسترها و موعظه کردنها در آن است که مخاطب انها غلط انتخاب شده است. اینگونه شعارها از مدیریت‌هایی ناشی می‌شود که تصور می‌کنند تمام خواستها و انتظارات شرکت را می‌توان توسط کارگران برآورده ساخت. آنها می‌گویند: اگر کارگران دل به کار بدند، اگر پشتکار داشته باشند، اگر کار را بدون نقص انجام دهند، اگر کیفیت را بهتر کنند، اگر بهره‌وری را ارتقاء دهند، در آن حوزه همه جیز حاصل خواهد شد...

بلی، با این همه اگرها، کار باز به همان صورتی انجام می‌شود که قبلاً می‌شده و مشکلات به همان صورتی که قبلاً وجود داشته باقی می‌ماند. متأسفانه اینگونه پوسترها و شعارها و نوشته‌ها، در حالتی نهیه و تنظیم و ایجاد می‌شوند که به پک حقیقت مسلم توجه نمی‌شود و آن هم این که: بسیاری از مشکلات ناشی از کارکنان و افراد نیست، بلکه ناشی از سیستم است. آری باید محاسبات دامنه‌دار و بررسی‌های بسیار دقیقی از تقاضا و انتباها را پرهرزی صورت گیرد تا نشان دهد که دقیقاً چه مقداری از این مشکلات ناشی از سیستم است (که مسئولیت مدیریت است) و چه مقدارش بر عهده کارگران است. چنین آمار و بررسی‌هایی، پس از تهیه و تدوین و تتجه گیری باید یکی از ابزارهای اساسی مدیریت و از مهمترین عوامل رهبری مؤسسات باشد (این موضوع در فصل پازدهم به تفصیل تشریح خواهد شد).

بسیاری از من پرسیده‌اند: چرا اینگونه موعظه‌ها و پوسترها باعث دلسردی و حتی غضب کارگران می‌شود؟ جواب آن است که: این خور چیزها، در واقع به کارگران تولیدی اعلام می‌کنند که مدیریت‌ها از نارسانی‌ها و مشکلاتی که موجب ازردگی کارگران و عدم خشنودی آنها از کار و محیط کار و حاصل کار می‌شود، کاملاً بی‌اطلاع هستند و برای کسب اطلاع در این زمینه‌ها، زحمتی نیز به خود نمی‌دهند. گوته شاعر آلمانی می‌گوید:

**هر وقت و هرجا که به ایده
جدیدی نیاز باشد، همواره
می‌توان کلمه‌ای یافت و به
کار برد که جای آن ایده را
پیگیرد!**

این یک عبارت شاعرانه در یک متن ادبی است و گوته از بیان آن منظر خاص خودش را داشته است. ولی از دیدگاه من و به عنوان یک زاویه نگرش مدیرینی، همین سخن، خوبی بیش از آنچه خود گوته انتظار داشته است، کاربرد دارد. تبیجه‌یعنی که من می‌خواهم از این سخن

شعار می‌دهند و به کارکنان و زیرستان خود می‌گویند: «کار را، در همان اولین دفعه، درست و بنقص انجام دهید!» بلی، بیان این عبارت (با شعار) در واقع مثل به صدا درآوردن یک شاقوس پر طبلین است. ولی وقتی که به یک نفر مواد اولیه نامرغوب و خارج از مقیاس می‌دهم که رنگ آن نامرغوب و خراب است، یا ماشین و ابزاری در اختیارش می‌گذاریم که خوب کار نمی‌کند، و یا لوار و وسائل اندازه‌گیری معیوب و غیرقابل اعتماد تحول بشی می‌دهم، چطور می‌توانیم انتظار داشته باشیم که او با این وسائل و امکانات «محجزه کند و همان اولین دفعه، کارش را درست و بنقص انجام دهد؟ این هم یکی از آن شعارهای فاقد معنوی و معنی است که باعث نمسخر کارکنان می‌شود.

● شعار «کارگروهی» ...

و یا مدل‌پوسترها بی شیوه آنچه در شکل شماره ۳ نشان داده است، بر در و دیوار نصب می‌کنند. چنین تعهدنامه‌ها و پوسترها بیو، به نظر کارکنان مؤسسات و بخصوص به نظر کارگران

شکل شماره ۳

مردی که سریال می‌رود...

تولیدی، چیزی مسخره و خنده‌دار خواهد بود. متنهای به احتمال قری، آنها نمسخر خود را اشکار نخواهند کرد و تنها عکس العمل شان آن خواهد بود که کار خود را، به همان صورتی که وسائل و شرایط و امکانات را برایشان فراهم کرده‌اید انجام دهد و صدایشان هم درنیاید.

● انجام کار بدون نقص، در دفعه اول

امروزه در مدیریت، مبحثی تحت عنوان «کار بی‌نقص» مطرح است که آن را با علامت اختصاری «Z.D.» نشان می‌دهند. محور اصلی در این مبحث آن است که: کار باید در همان دفعه اول، درست و کامل و بی‌نقص انجام شود، یعنی مثلاً اگر قطعه‌یعنی تولید می‌شود، در همان اولین مارکامول و بی‌نقص باشد، نه آن که قطعه را به شکل معیوب و دارای نقص بسازند، و بی‌ار رسانید قطعه به قسمت کنترل کیفیت، باید این متوجه عیب و نقص آن بشوند و تفعیل را برگرداند تاریخ عیب شود و به صورت کامل و بی‌نقص درآید. حالا بعضی مدیران با توجه به این مبحث،

❶ تبلیغات و شعارهای غلط مدیریت‌ها، باعث می‌شود کارکنان فکر کنند که آنها هر چه بیشتر کار کنند، مدیریت باز هم، از آنها، کار بیشتر خواهد خواست و هیچ وقت از آنها راضی نخواهد بود!

مدیریت امروز باید یاد بگیرد که مسؤولیت اصلی و اساسی او، بهسازی ساختار و سیستم مؤسسه و از میان برداشتن تمام موانع و مشکلات کارکنان است

❷ بسیاری از مدیریت‌ها به جای آنکه دنبال یک ایده واقعی بگردند، به الفاظ پناه می‌برند و با پیدا کردن و به کار بردن یک کلمه یا جمله یا عبارت، خیال خود را آسوده می‌کنند که حرفشان را زده و پیام‌شان را رسانده‌اند!

این، کتابی است که با ایجاد انقلاب در مدیریت جهان صنایع و تولیدات و خدمات را دگرگون کرده است. و اکنون مجله گزارش برای اولین بار، ترجمه متن کامل آن را به جامعه مدیران و خواستاران رشد و پیشرفت کشور، تقدیم می‌کند.

بگیرم، آن است که خیلی از مدیریت‌ها، به جای آن که دنبال یک ایده واقعی بگردند، به الفاظ پناه می‌برند و با پیدا کردن و به کار بردن یک کلمه یا یک جمله و عبارت، خیال خود را آسوده می‌کنند که حرفشان را زده و پیام‌شان را رسانده‌اند.

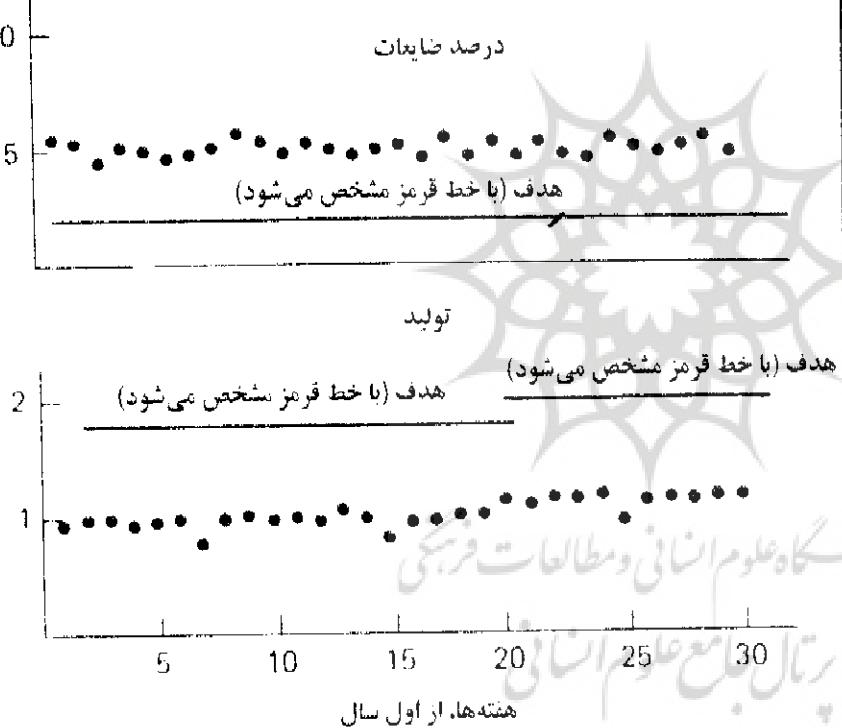
پس، تنها اثر فوری در روش استناده از پوستر و تبلیغ ممکن است افزایشی ناجیز در حجم تولید، یا بهبود باشد: افزایشی ناجیز در حجم تولید، یا بهبود نسبی در کیفیت محصولات یا خدمات و همچنین ناشی‌ری اندک و بی‌اعمیت در حل پاره‌ی از مشکلات مشخص و بدیهی، اما متأسفانه اگذشت زمان، مسائل دوباره به حالت اولیه برگشت می‌کند یا حتی ممکن است بدتر، هم بشود، پس روی آن نمی‌توان هبجه‌گونه حساب باز کرد.

امروزه اینگونه تبلیغات یک نوع شوخی گولزنیک و خدعاً میز تشخیص داده شده است. مدیریت امروز، باید یاد بگیرد که از این پس، این مسؤولیت اصلی و اساسی اوست که ساختار و سیستم مؤسسه را بهسازی کند و در تیجه‌دهن، تمام موانع و مشکلات را که باعث گرفتاری در مؤسسه است، بطبق روش‌های آماری مورد شناسایی قرار گند و آنها را از سر زاه بردارد. حال آن که خیلی از مدیریت‌هایی که دچار مشکلات بزرگ و لایحل شده‌اند، آنها بی‌هستند که به جای اسلامی و سیاست، روی کارکنان فشار می‌آورند، و با توجه در حقیقی در مواردی با تنبیه یا حبس اخراج و جایه کشید، حال آن که با تعریض افراد، مشکلات ناشی از ساختار شیط، هرگز اصلاح نمی‌شوند.

❸ سیستم ثبیت اقلام ناقص و معیوب

نمودار شماره ۴ را خوب نگاه کنید. من این نمودار را اول بار در سال نامه‌خوری یکی از مؤسسات تولیدی مشاهده کردم و آن را در دفتر یادداشتمن نوشتتم. این یک ایده عالی است. این نمودار می‌گوید:

نمودار شماره ۴

گذاشت می‌شود و در نهاده آن تبلیغ می‌شود. اما روشی که سوره استناده قرارداده اند، روش مطلوبی نیست. چون شکل آن، شکل التماش و درخواست کردن از کارکنان است. در واقع، این پرستش عمومی مسازد شده و مهادطب خود را غلط انتخاب کرده است. البته احتمال زیاد دارد که کارگران توییدی این کتاب را نخوانده باشند، ولی آنها به رأی‌العنی می‌بینند و به درگ و عتل خود می‌فهمند و می‌دانند که مدیریت، کاری را از آنها خواستاد است که کارگران قادر به احراری آن نیستند.

توضیح نمودار شماره ۴ نمودار جهت تعیین میزانگر و ضعیتی است که در آن، تنشت تولید و شبات اقلام معیوب و ناقص می‌نماید.

بعضی‌ها پاسخ می‌دهند: هیچ‌چیز را ای من من گوییم که این پاسخ غلط است چون چیزی که از این طریق به دست می‌آید، از هیچ‌هم کمتر است.

پرسنی که نمودار شماره ۴ را نشان می‌دهد، در واقع نیانگر و ضعیتی است که در آن، تنشت تولید و شبات اقلام معیوب و ناقص می‌نماید.

با تعویض افراد،
مشکلات ناشی از
ساختار غلط، هوگز
اصلاح نمی شوند!

صنایع تعیین شده است که در واقع باعث تضییف روحیه کارکنان و در تبعیجه، کاری بی فایده است. نقاط و اهداف مورد نظر به صورت ثابت مشخص شده‌اند. این امر نشان دهنده آن است که هرگونه بهبود در کارها باید توسط مدیریت صورت گیرد (که در این مورد همان مهندسین صنایع هستند). پس نتش کارکنان چیز و اصلاح چرا این امور، خطاب به آنها صادر شده است؟

اثر این کار، ایجاد نرس در کارکنان و عدم اعتماد و اطمینان آنها به مدیریت است. پس از تنصیب دو دستگاه مائشین جدید در هفته یستمه، تولید افزایش می‌پابد، و این افزایش باعث می‌شود که هدف جدیدی برقرار شود. استقرار هدف جدید که خواسته مدیریت است، باعث مقاومت کارکنان می‌شود. اولین فکر کارکنان این است که هر چه آنها بیشتر کار کنند، مدیریت باز هم از آنها بیشتر می‌خواهد و در واقع، مدیریت هیچوقت از کارکنان و حاصل کار آنها راضی نمی‌شود. برخی از اثرات سامنده اینگونه تبلیغات به شر- زیر است:

- ۱- شکست در رسیدن به هدف
 - ۲- افزایش در مغایرها و اختلاف نظرها
 - ۳- افزایش در ضمایعات و عیوب
 - ۴- افزایش هزینه‌ها (فیمت تمام شده)
 - ۵- تضعیف روحیه کارکنان
 - ۶- پی اعتیار شدن مدیریت

پوسترهایی که به کارکنان آگاهی و اطلاعاتی در زمینه کار و فعالیت و عملکرد مدیریت ارائه دهد، (مثللاً در مورد خرید مواد و قطعات) را کنیت بهتر از تعداد فروشگاه‌ها تمثیل نمایند، یا آنها بر نامه تعسیرات و نگهداری فعالیتی گزارش دهد) و یا در متن آن در مورد اموری مشابه اجرالله سخن گذشود یا اینکه در آن از همه احتمالات آماری کمک گرفته شود، یا از مرتبه سقو و رهبری هو شمند از همان کارگران سمعت نتواند بازگردان

باعث افزایش تولید با کیفیتی قابل قبول و برتر باشد. کار ضعیف، پست، تقلیلی، بدون دقت و سهله انگارانه، صرف نظر از اینکه با چه سرعانی و با چه کیفیتی انجام شود، باعث افزایش بهر و ری خواهد شد.

این کار باعث بی اعتیبار شدن ما حواهندش
چون حاصل آن کیفیتی نازل و ناقصی برای مردم
است. مفهوم و درک مسؤولیت پذیری هر فرد، از
اهمیت زیادی برخوردار است. هر قدر سعی و
کوشش شود که این فکر و اندیشه
مسئولیت پذیری، در میان مدیران، سر برستان و
کارگران به صورت همگانی و فراگیر درآید، باز هم
کم است. همیشه یک روش بازرسی های موردی
باید وجود داشته باشد که طی آن، کارهای
انجام شده، ثبت شود و سربروستی آن کار مشخص
گردد. افزاد غالباً علاقه مند هستند که کار خود را
درست انجام دهند، اما در موزسات بزرگ معمولاً
کار درست مشخص نیست و کارگران آنها
نمی دانند چه کاری درست است. مدیریت باید
کاری را که از کارگر مستقیم است به خوبی و
روشنی مشخص کند و آن کارایی شخصی را که بر
روی حفظ شغل یا پیشرفت در آن ضروری است
تعیین کند. هنگامی که دستورات روشنی باشد و
انتظارات دقیقاً تعیین شود و به دنبال آن بیگیری
لازم و اندامات متناسب و سریع در مقابل خطاهای
و اشتباهات صورت گیرد، اطاعت و اجراء را به

دیانت خواهند بود. هدایت و رفتار مناسب مدیریت باعث می شود که روحیه های کارگران بهتر شود و تحرک و انگیزه کار در آنها افزایش یابد و در نتیجه باعث بالا رفتن قابلیتها و استعدادها گردد. توانایی مدیریت در جمع اوری و هم آهنگی این موارد، برای حمایت از بالا بردن دانش نیروی انسانی، از جمله هدفهای ما در این کارخانه کشتی سازی است. ما باید با حداکثر توان خود تلاش کنیم که به صورت علمی، مطابقت افراد را با وظیفه شان روشن کنیم (منظور همان مسؤولیت پذیری کارگران، سرپرستان و مدیران است) و در مقابل استبهات و خطاهای چنان برخورده کنیم که بالاترین نتیجه را برای ارتقاء کیفیت و بهره وری داشته باشد.

کلماتی از این قبیل، تشویق‌کننده هستند. اما آیا افراد را هم واقعاً مسؤولیت پذیر می‌کنند؟ برای چه؟ منظور از روشن شدن چیست؟ غریض از خطاهای اشتباهات کدامند؟ اشتباهات چه کسی؟ کارگر اینست؟ یا سیستم سازمانی؟

ما در فصل نهم روش خواهیم گرد که در ارتباطات، مفاهیم کلماتی از قبیل مشخصات، دستورها، آگهی‌ها و مقررات چیزی نیستند که نویسنده این متن در نظر داشته است، بلکه معانی و مفهوم آنها در عمل است. دستورات در عمل چگونه پیاده می‌شوند؟ و چه تنبایحی به بار می‌اورند؟

[[لطفاً بقیه را در شماره آینده مطالعه فرمایید.